

Ked'sa MLADÝM nechce

Mladí sa do vlastného bývania nepohľadujú a s rodičmi zostávajú, aj keď dávno prekročili tridsiatku.

So začínajúcim sa školským rokom sa zvyčajne obzrieme späť. Takmer každý rok s prekvapením zisťujeme, že naše deti rastú akosi prirýchlo. Z prváčka, trocha bojzlivého, ale aj túžiaceho po niečom novom, sa už stal pubertiak, ktorý všetko vie a všade bol. Rovnako rýchlo z hrdého majiteľa občianskeho preukazu vyrástol dospelák, ktorý má už 18 rokov, a je jasné, že do svojich vecí si od rodičov hovoriť nenechá.

To sú fakty, ktoré nezmeníme. Čo ale stojí za úvahu, je skutočnosť, že aj po vstupe do sveta dospelých mladí ľudia zostávajú bývať u rodičov. Hľadať odpoveď na otázku, prečo je to tak, nie je jednoduché. Určite je príjemné, ak mladý človek nájde u rodičov bezplatné zázemie s kompletným servisom, ktoré by mu za takú cenu neposkytla ani sieť hotelov svetového mena. Pohodlné, bezpečné, lacné – tak by sa dalo charakterizovať bývanie v klasickom mama hoteli, ktoré na Slovensku využíva až príliš veľa mladých ľudí.

Dôvodov, ktoré držia dospelé deti pod starostlivými krídlami starších rodičov, je niekoľko. Na prvom mieste je to nedostatok vhodného bývania pre mladých.

Nechcú sa osamostatniť či ani nemôžu

Slováci, viac ako ktoríkoľvek Európania, preferujú bývanie vo svojom. Mať vlastnú strechu nad hlavou je pre deväť z desiatich Slovákov absolútna priorita. Všetky generácie sa asi podpíšu pod známe porekadlo – môj dom, môj

Priemerný vek, v ktorom sa ľudia sťahujú od rodičov

Malta – 32,2 roka
Chorvátsko – 31,9 roka
Slovensko – 30,8 roka
Maďarsko – 27,4 roka
Česko – 26,4 roka
Poľsko 27,7 roka
Dánsko – 21 rokov
Švédsko – pred 20. rokom

hrad. No a tu vzniká jeden z paradoxov slovenskej bytovej politiky. Ceny bytov sú neprimerane vysoké k slovenskej platovej realite. Hoci vo veľkých mestách je kúpna sila obyvateľstva väčšia ako v menších mestách a západ Slovenska je na tom lepšie ako východ krajiny, nič to nemení na tom, že absolvent vysokej školy si na nákup aj tej najmenej garsónky musí šetriť niekoľko rokov. A ceny nehnuteľností rastú a rastú a rastú. Kým staršej generácii stačilo povedzme 30 mesačných plátov na zaplatenie podielu v bytovom družstve a na získanie družstevného bytu, dnes sa za 30 mesačných plátov normálne pracujúcich ľudí nedá na bývanie kúpiť nič. Samozrejme, pred 30 rokmi bola situácia iná a každé prirovnanie kríva. Ale človek nemusí byť matematický génus, aby si prerátal, za koľko rokov si z tisícurového príjmu dokáže kúpiť ten najmenší byt.

z domu

Cestou k vlastnému bytu alebo rodinnému domu môže byť využitie bankového úveru. Lenže ak nemáte aj svoje peniaze, to znamená úspory, potom je viac ako pravdepodobné, že hypotéka zhltnie podstatnú časť vášho príjmu na dlhé roky. Predstava, že povedzme 20 rokov alebo aj viac bude vašou prvoradou povinnosťou plniť si záväzky voči banke, budete musieť odsúvať na druhú koľaj dovolenky, značkové oblečenie alebo aj takú prozaickú vec, ako je nákup vysnívaného bytového zariadenia, veľmi rýchlo vráti mladých ľudí do finančnej istoty detskej izby v trojizbovom rodičovskom byte.

Nájomné byty – otrepaná pesnička

S bývaním pre mladých súvisí aj ďalší problém: nedostatok štartovacích bytov. Táto téma rezonuje v rečiach politikov už viac ako 20 rokov. Nahovorilo a napísalo sa o nej síce veľa, ale to je asi tak všetko. Nájomné byty, ktoré by mladým ľuďom, mladým rodinám pomohli založiť rodinné hniezdo hoci aj v skromnejších podmienkach, kým sa ekonomicky nepostavia na pevnejšie nohy, vo väčšej miere nie sú. A zrejme ani tak rýchlo nebudú. Štatistici síce dokazujú, že Slováci netúžia bývať v podnájme, ale je to naozaj tak? Ak je totiž nájomných bytov málo, dopyt prevyšuje ponuku. Prenajímatelia môžu požadovať vysoké platby za takého bývania. Nie je zvláštnosťou, že splátka úveru za bývanie vo vlastnom je nižšia ako mesačná platba za podnájom. Kto by za takýchto podmienok nechcel radšej bývať vo svojom?

Život s rodičmi v spoločnej domácnosti

V Dánsku žije s rodičmi 20 % dospelých detí, vo Veľkej Británii 34 %, v Nemecku 43 %, v Poľsku 61 %, Portugalsku 63 %, v Taliansku 67 %, v Macedónsku 72,5 %.

O čom hovoríme

Mama hotel zabezpečuje dospelým deťom kompletne bývanie so službami v rodičovskom byte alebo dome. Napriek tomu, že majú vlastný príjem, málokedy sa podieľajú adekvátnou sumou na každodennom chode domácnosti. Výhody tohto spôsobu bývania využívajú viac muži ako ženy. Hlavným dôvodom sú ekonomické argumenty, ale aj starostlivosť matky často hraničiaca s opičou láskou. Tá môže viesť k tomu, že sa mladí ľudia nenaučia samostatnosti, nenadväzujú partnerské vzťahy, odkladajú založenie rodiny.

Na Slovensku žije u rodičov viac ako 84 % ľudí vo veku od 20 do 29 rokov. Viac ako polovica ľudí vo veku 25 – 34 rokov žije ešte stále s rodičmi. Toto číslo podľa štatistik narástlo za posledných desať rokov.

Večnému mudrovaniu o tom, prečo je nájomných bytov málo, by mohli urobiť koniec legislatívne pravidlá, ktoré by jednoznačne vymedzili vzťahy a povinnosti medzi tými, ktorí by nájomné byty stavali a ponúkali, a tými, ktorí by ich využívali. Lenže v hektickom

domácnosti, rozdeľovanie povinností tak, aby boli primerané veku a schopnostiam všetkých, ktorí v spoločnej domácnosti žijú.

Rodičia by mali predovšetkým myslieť na osamostatnenie a bývanie svojich detí dávno predtým, ako ich potomkovia budú držať v ruke výučný list alebo vysokoškolský diplom. Inými slovami – postupne by mali pre svoje deti vytvárať finančnú rezervu, ktorá sa stane odrazovým

mostíkom pri ceste za vlastnou strechou nad hlavou. Overeným systémom, ako hoci aj malými sumami pomôcť deťom k vlastnému bývaniu, je stavebné sporenie. Stavebné sporenie majú špeciálne tarify sporenia pre deti. Rodičia môžu takúto zmluvu uzavrieť pre svoje dieťa prakticky hneď po jeho narodení. Do prvého roku veku dieťaťa je uzatvorenie zmluvy bezplatné.

Vklady sú výhodne úročené, podľa ich výšky získava aj dieťa štátnu prémie v plnej sume alebo pri nižších vkladoch jej alikvotnú časť. A čo je zaujímavým bonusom – po dosiahnutí plnoletosti môže klient požiadať o úver, ktorý niekoľkonásobne zhodnotí jeho vklady. Na stavebný úver má zákonný nárok každý stavebný sporiteľ. Vklady klienta a k tomu výhodné úroky so štátnou prímou sú vynikajúcim odrazovým mostíkom, ktorý reálne posunie vaše dieťa k vlastnému bývaniu.

Psychológovia sa zhodujú, že v 25 rokoch by mal človek začať žiť vlastný život. Lenže až pri hranici 35 rokov sa drvivá väčšina z nich spamätá a svoju situáciu rieši. Práve preto, lebo ženám, ale aj mužom tikajú biologické hodiny.

rokovani našich zákonodarcov, keď jeden legislatívny nepodarok strieda druhý, nie je na také niečo dostatok času alebo ani politickej vôle.

Pomôžte im postaviť sa na vlastné nohy

Spolužitie rodičov a detí pod jednou strechou má svoje zákonitosti a pravidlá. Tým, kto ich bude určovať, by mali byť rodičia, nie deti. Nejde iba o organizovanie chodu

Financujeme bývanie

Výhodné riešenia pre každú príležitosť

Máme doma dospelého syna. Je to už 7 rokov, čo zmaturoval, a stále sa najlepšie cíti vo svojej detskej izbe, v ktorej vyrastal. Keďže sám sa nemá k činu, s manželom sme sa dohodli, že sa mu poobzeráme po samostatnom bývaní.

Miroslava Hospodárová

Lišiak radí:

Kým mladý človek býva u svojich rodičov, jeho život je relatívne jednoduchý a pohodlný. K dispozícii má strechu nad hlavou, teplú stravu, väčšinou aj súkromie. Služieb takéhoto „Hotelu mama“ sa len ťažko dobrovoľne zrieka. Výhodou je, ak nad budúcnosťou svojho dieťaťa začnú rodičia uvažovať v určitom časovom predstihu. Prvá stavebná sporiteľňa pre deti do 18 rokov poskytuje jedinečné stavebné sporenie Junior extra chránené extra istotou. Vďaka nemu rodičia bezpečne a výhodne zhodnotia svoje vklady priaznivým úrokom v kombinácii so štátnou prímou (aj v tomto roku až do 66,39 €). Platí tiež, že po splnení vopred stanovených podmienok má každý stavebný sporiteľ po dosiahnutí plnoletosti zákonný nárok na stavebný úver s výhodným úrokom, ktorý sa nezmení počas celej doby splácania. Lenže odchodu z „Hotelu mama“ nie vždy predchádza dôkladná príprava na budúcnosť.

Pre túto príležitosť máme pripravené výhodné úvery so zabezpečením nehnuteľnosťou i bez, ktoré vám poskytneme dokonca aj bez predchádzajúceho sporenia na účte stavebného sporenia.

Viac informácií vám poskytnú obchodní zástupcovia PSS alebo ich získate na čísle 02/58 55 58 55 či na www.pss.sk.

INZERČIA